

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2009 - 2014

Επιτροπή Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας

2011/2157(INI)

21.10.2011

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας

προς την Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων

σχετικά με την αναθεώρηση της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας
(2011/2157(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz

PA_NonLeg

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας καλεί την Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. επικροτεί την ενίσχυση της διάστασης της ΕΠΓ που αφορά την ενεργειακή συνεργασία· υπενθυμίζει ότι η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, μέσω της διαφοροποίησης των πηγών και της διαχείρισης της ζήτησης και μέσω της σύσφιξης των σχέσεων με τους κύριους προμηθευτές και με τα κράτη διέλευσης, παραμένει προτεραιότητα της ενεργειακής πολιτικής της ΕΕ και ότι τόσο οι ανατολικοί όσο και οι νότιοι γείτονες παραμένουν στο επίκεντρο της συντονισμένης εξωτερικής ενεργειακής πολιτικής της ΕΕ και ζητεί να ληφθούν αποδοτικά μέτρα για να διασφαλιστεί η εφαρμογή της αρχής της αλληλεγγύης στον τομέα της ενέργειας· εκφράζει σχετικά την ικανοποίησή του για την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εξωτερική ενεργειακή πολιτική καθώς και για την πρότασή της περί ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τις διακυβερνητικές συμφωνίες·
2. επισημαίνει τη σημασία που έχει η ανατολική εταιρική σχέση όσον αφορά την διασφάλιση του ενεργειακού εφοδιασμού της ΕΕ· δεδομένης της δημιουργίας νέων διασυνδέσεων και αγωγών στον τομέα του φυσικού αερίου, νέων διασυνδέσεων και δικτύων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, νέων υποδομών και τερματικών σταθμών ΥΦΑ και νέων μονάδων ηλεκτροπαραγωγής (με χρήση ορυκτών καυσίμων, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή πυρηνικών προγραμμάτων), επισημαίνει την ανάγκη θέσπισης κανόνων αγοράς καθώς και διαφανών και δίκαιων όρων που θα διέπουν την μεταφορά και αγοραπωλησία ενέργειας, προκειμένου να διασφαλιστεί ένα σταθερό μέλλον για τις επενδύσεις· επισημαίνει ιδίως ότι αυτοί οι κανόνες και όροι οφείλουν να προαγάγουν υψηλά πρότυπα περιβαλλοντικής προστασίας, δημοκρατικής συμμετοχής, υγείας και ασφάλειας·
3. χαιρετίζει την πρόταση δημιουργίας ευρωπαϊκής ενεργειακής κοινότητας και πιστεύει ότι μπορεί να αποτελέσει σημαντικό βήμα συνεργασίας με τους γείτονές μας·
4. χαιρετίζει την προσχώρηση της Ουκρανίας και της Μολδαβίας στην Συνθήκη για την ίδρυση της Ενεργειακής Κοινότητας, ιδίως ενόψει του ζωτικού ρόλου που έχει τη δυνατότητα να διαδραματίσει όσον αφορά την επίτευξη των στόχων ενεργειακής ασφάλειας της ΕΕ και όσον αφορά την συμβολή της στην ασφάλεια των εν λόγω χωρών·
5. επικροτεί κάθε προσπάθεια που αποσκοπεί στην ενδυνάμωση της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης και συγκεκριμένα τις εμβληματικές πρωτοβουλίες της Επιτροπής για τα ΜΜΕ και τις περιφερειακές ενεργειακές αγορές και την ενεργειακή αποτελεσματικότητα· φρονεί ότι οι προσπάθειες αυτές πρέπει να διαφαίνονται στο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο·
6. καλεί την Επιτροπή να ενθαρρύνει, μεταξύ άλλων με επενδύσεις, την κατασκευή, αναβάθμιση και ανάπτυξη ενεργειακών δικτύων και διασυνδέσεων των υποδομών με γείτονες της ΕΕ· επισημαίνει την ανάγκη να δοθεί προτεραιότητα σε έργα επωφελή για την ΕΕ, προκειμένου να επισπευσθεί η ανάπτυξη και η εφαρμογή τους· επισημαίνει ιδίως την σημασία που έχει η κατασκευή και ανάπτυξη υποδομών υδροποιημένου φυσικού

αερίου (ΥΦΑ)·

7. καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει περαιτέρω τη στρατηγική της ΕΕ για την περιοχή του Ευξείνου Πόντου διότι αντιπροσωπεύει σημαντικό συστατικό στοιχείο της εξωτερικής ενεργειακής πολιτικής της ΕΕ λόγω του γεωστρατηγικού της χαρακτήρα που προσφέρει σημαντικές δυνατότητες στους τομείς της ενεργειακής ασφάλειας και της διαφοροποίησης των πηγών εφοδιασμού·
8. υπενθυμίζει τη σημασία της συμβατικής ενέργειας (πετρέλαιο και φυσικό αέριο), των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της ενεργειακής απόδοσης ως μιας από τις κινητήριες δυνάμεις της οικονομικής ανάπτυξης τόσο των ανατολικών όσο και των νοτιών γειτόνων της ΕΕ διότι αποτελούν τούτες πηγές νέων εσόδων και απασχόλησης, δημιουργούν νέες τοπικές ενεργειακές πηγές, ενισχύουν τις δικτυακές υποδομές και δίνουν την δυνατότητα να δημιουργηθεί ένας νέος βιομηχανικός τομέας κατασκευής εξαρτημάτων· αναγνωρίζει ότι η αυξημένη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας συχνά παρεμποδίζεται από την απουσία κινήτρων και από τη σημερινή περιορισμένη ικανότητα των δικτύων από απόψεως αποδοχής και διανομής ενέργειας που έχει παραχθεί από ανανεώσιμες πηγές· ζητεί από την Επιτροπή να ενθαρρύνει την ανάπτυξη και προαγωγή της τοπικής τεχνογνωσίας σε αυτούς τους τομείς, τη μεταφορά τεχνογνωσίας και την ταχεία εξάπλωση της ευφυούς τεχνολογίας καθώς και την θεμελίωση κοινών ερευνητικών σχεδίων μέσω της παροχής στήριξης προγραμμάτων κατάρτισης με αποδέκτες τις πολυτεχνικές σχολές, τα ερευνητικά κέντρα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τους ρυθμιστικούς φορείς·
9. τονίζει την ανάγκη διασυννοριακής συνεργασίας στην περιοχή του Δούναβη, δεδομένου του ρόλου της περιοχής ως πύλης πρόσβασης στα Δυτικά Βαλκάνια, του ρόλου της στρατηγικής της ΕΕ για την περιοχή του Δούναβη στην προσπάθεια βελτίωσης των γειτονικών σχέσεων στην Κεντρική και στην Νοτιοανατολική Ευρώπη και του γεγονότος ότι η στρατηγική αντιπροσωπεύει σημαντική προστιθέμενη αξία στην πολιτική της ΕΕ για την Ανατολική Ευρώπη, πράγμα που την καθιστά εξαιρετικό μέσο στην υπηρεσία ολόκληρης της Ένωσης, προκειμένου να ενισχυθεί η πολιτική και οικονομική συνεργασία στα Βαλκάνια και να διευρυνθεί και να εδραιωθεί η διαδικασία ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης στην περιοχή·
10. υπογραμμίζει τη μεγάλη σημασία που έχει να μεταδοθεί η εμπειρία που έχει αποκομίσει η ΕΕ στον τομέα των μεταρρυθμίσεων του ενεργειακού τομέα και στις γειτονικές χώρες όπως η Ουκρανία, προκειμένου να ενισχυθεί η προσπάθεια εκσυγχρονισμού του συστήματός τους μεταφοράς φυσικού αερίου και προκειμένου να στηριχθεί η διαφάνεια στους κανόνες αγοράς, η προστασία του περιβάλλοντος και οι θεμιτοί όροι ανταγωνισμού στο ενεργειακό εμπόριο·
11. επισημαίνει ότι η πυρηνική ασφάλεια και περιφρούρηση πρέπει να αποτελεί βασική προτεραιότητα του διαλόγου της ΕΕ με τους γείτονές της και ιδιαίτερα στις περιφέρειες που παρουσιάζουν υψηλή σεισμική δραστηριότητα· εκτιμά ότι η ΕΕ πρέπει να εργαστεί για να προωθήσει διεθνή, νομικώς δεσμευτικά πρότυπα πυρηνικής ασφάλειας στο πλαίσιο πολυμερών διαλόγων, μεταξύ άλλων και υπό την αιγίδα του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας, και οφείλει να επιδιώξει την επέκταση των αξιολογήσεων πυρηνικής ασφάλειας στις γειτονικές χώρες της ΕΕ· επισημαίνει ότι είναι ανάγκη να ενθαρρυνθεί η

ανταλλαγή πληροφοριών όσον αφορά την πυρηνική έρευνα και την εν γένει τεχνολογική και επιστημονική εμπειρογνωμοσύνη στον τομέα αυτό·

12. επικροτεί την πρόθεση της Επιτροπής να επιταχύνει τη διαδικασία ολοκλήρωσης και ελευθέρωσης της ενεργειακής αγοράς ενθαρρύνοντας την περαιτέρω σύγκλιση των ρυθμιστικών πλαισίων, οικοδομώντας στα θεμέλια του έργου του Οργανισμού Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER)· παρά τα πλεονεκτήματα που έχει η απόδοση εκ μέρους της Συνθήκης για την Ενεργειακή Κοινότητα της δέουσας προσοχής στον κίνδυνο της διαρροής άνθρακα, θεωρεί αναγκαία την επέκταση και τη διεύρυνση της Ενεργειακής Κοινότητας, προκειμένου να διασφαλιστεί η ομαλή λειτουργία της αγοράς και η ασφάλεια δικαίου για τις επενδύσεις· ενθαρρύνει τα κοινά ρυθμιστικά προγράμματα, όπως το MEDREG και την προαγωγή εναρμονισμένων, διαφανών και αμερόληπτων κανόνων αγοράς και ανταλλαγής εμπειρογνωμοσύνης και εμπειριών·
13. επισημαίνει ότι πρέπει να ενοποιηθεί η πολυμερής ενεργειακή συνεργασία στην περιοχή του Ευξείνου Πόντου με βάση τις κατευθυντήριες αρχές που ορίζονται από τον ΠΟΕ και από την συνθήκη για τον Χάρτη Ενέργειας· τάσσεται υπέρ της πλήρους ενοποίησης των αγορών και των ρυθμιστικών πλαισίων στη βάση της νομοθεσίας της ΕΕ για την ενέργεια και το περιβάλλον και παροτρύνει τις εν γένει παρευξείνιες χώρες να προσχωρήσουν στη συνθήκη για τον Χάρτη Ενέργειας, ενώ υποστηρίζει παράλληλα την συνδρομή της ΕΕ, της ΕΤΕπ και της ΕΤΑΑ στην προσπάθεια εκσυγχρονισμού των ενεργειακών υποδομών στις χώρες της ΕΠΓ·
14. υπενθυμίζει στα μέλη του Χάρτη Ενέργειας τις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει βάσει της συνθήκης αλλά και των τροποποιήσεων και των πρωτοκόλλων αυτής· επισημαίνει ότι όλες οι διευθετήσεις επίλυσης διαφορών πρέπει να γίνουν απολύτως σεβαστές και να εφαρμοστούν· τάσσεται υπέρ της πλήρους προσχώρησης με την ιδιότητα του μέλους εκείνων των χωρών της Β. Αφρικής που έχουν καθεστώς παρατηρητή·
15. φρονεί ότι η ΕΕ πρέπει να ενθαρρύνει μια καλύτερη συνεργασία σε ενεργειακά θέματα με τις χώρες της ΕΠΓ, προκειμένου να διασφαλιστεί η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού και να προαχθούν οι κανόνες της εσωτερικής αγοράς της ΕΕ·
16. υποστηρίζει την περαιτέρω συνεργασία σε τομείς όπως η βιομηχανία, οι ΜΜΕ, η έρευνα, η ανάπτυξη και η καινοτομία, οι ΤΠΕ, συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας των συστημάτων πληροφορικής, το διάστημα και ο τουρισμός· επικροτεί τις προτάσεις της Επιτροπής που αφορούν την ανάπτυξη κοινού χώρου γνώσεων και καινοτομίας και μιας ψηφιακής οικονομίας βασισμένης στις ΤΠΕ και καλεί τα κράτη μέλη και τις γειτονικές χώρες να επαναβεβαιώσουν την δέσμευσή τους για επίτευξη προόδου στην πορεία προς αυτήν την εξέλιξη· επαναλαμβάνει τη σημασία που έχουν οι αποτελεσματικοί μηχανισμοί διευκόλυνσης των επενδύσεων και του εμπορίου μεταξύ της ΕΕ και των γειτονικών της χωρών στην προσπάθεια ενίσχυσης των εμπορικών συμπράξεων και στήριξης των οικονομικών φορέων και ιδιαίτερα των ΜΜΕ όταν αναζητούν επαρκείς και αξιόπιστες πληροφορίες σχετικά με τις εμπορικές και επενδυτικές συνθήκες που επικρατούν στις χώρες εταίρους·
17. τονίζει τα οφέλη των πρωτοβουλιών κοινού ερευνητικού προγραμματισμού της ΕΕ και των γειτόνων της· ενθαρρύνει, κατά συνέπεια, την περαιτέρω ανάπτυξη του συντονισμού,

της συνεργασίας και των συνεργιών μεταξύ όλων των ερευνητικών προγραμμάτων και δραστηριοτήτων σε εθνικό επίπεδο που χρηματοδοτούνται από τις χώρες που βρέχονται από την Μεσόγειο, προκειμένου να ενισχυθεί η εν γένει συνοχή και αποτελεσματικότητα των δράσεων περιβαλλοντικής έρευνας στην περιοχή, όπως συμβαίνει π.χ. με το κοινό ερευνητικό πρόγραμμα για τη Βαλτική (BONUS 169).

18. έχει υπόψη του τα επιτεύγματα του έργου για τη Διασύνδεση του Εύξεινου Πόντου όσον αφορά την δημιουργία περιφερειακού ερευνητικού και εκπαιδευτικού δικτύου στην ευρύτερη παρευξείνια περιοχή, καθώς και τους δεσμούς του με το GÉANT· καλεί την Επιτροπή να συνεχίσει να στηρίζει ερευνητικά προγράμματα στον Εύξεινο Πόντο όπως είναι τα HP-SEE, SEE-GRID, SCENE, CAREN και BSRN·
19. αναμένει με ανυπομονησία τις προτάσεις της Επιτροπής για το νέο Ευρωπαϊκό Μέσο Γειτονίας (ENI), επικροτεί την υιοθέτηση εκ μέρους της της αρχής «αναλογικά κέρδη» και τάσσεται υπέρ περαιτέρω διαφοροποίησης, ευελιξίας και από όρους εξάρτησης της παροχής συνδρομής· τάσσεται υπέρ της εφαρμογής μιας «ανά χώρα» προσέγγισης που μπορεί να λάβει τη μορφή διαφοροποιημένων συμφωνιών σύμπραξης στους κόλπους της ΕΓΠ· επισημαίνει ότι, παρότι πρέπει να τηρούνται απόλυτα οι δημοσιονομικοί κανόνες της ΕΕ, η συνδρομή της ΕΕ πρέπει να είναι εύκολα προσβάσιμη, επικεντρωμένη κυρίως στη στήριξη συγκεκριμένων προγραμμάτων και λιγότερο στην παροχή συμβουλών και η επιδίωξη της αριστείας να μην εμποδίζεται από ένα άκαμπτο πλαίσιο·
20. φρονεί ότι έχει μεγάλη σημασία η εξεύρεση θεμιτής ισορροπίας μεταξύ της ανατολικής και της νότιας γειτονίας· καλεί την Επιτροπή να επισπεύσει την τελική διαμόρφωση και εφαρμογή των συμφωνιών σύνδεσης, συμπεριλαμβανομένων των DCFTA·
21. τονίζει την ανάγκη θεώρησης της ΕΠΓ από μια οπτική γωνία μακροπεριφερειακής στρατηγικής, με τον συντονισμό των ενεργειών ΕΕ και κρατών μελών να γίνεται σε περιφερειακό επίπεδο· εκτιμά, εξάλλου, ότι σε ευρωμεσογειακό επίπεδο είναι δυνατή η εξασφάλιση μιας συνέργιας μεταξύ μιας τέτοιας στρατηγικής και των πολυμερών προγραμμάτων που έχουν προκηρυχτεί στο πλαίσιο της Ένωσης για τη Μεσόγειο, όπως είναι το μεσογειακό σχέδιο ηλιακής ενέργειας, η ασφάλεια των πολιτών, οι «θαλάσσιες λεωφόροι» και το σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση της ρύπανσης στην Μεσόγειο·

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	20.10.2011
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 35 - : 0 0 : 4
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Jean-Pierre Audy, Zigmantas Balčytis, Ivo Belet, Bendt Bendtsen, Jan Březina, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Adam Gierek, Norbert Glante, Jacky Hénin, Edit Herczog, Romana Jordan Cizelj, Krišjānis Kariņš, Lena Kolarska-Bobińska, Béla Kovács, Philippe Lamberts, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Judith A. Merkies, Jaroslav Paška, Herbert Reul, Jens Rohde, Francisco Sosa Wagner, Konrad Szymański, Ιωάννης Α. Τσουκαλάς, Claude Turmes, Νίκη Τζαβέλα, Adina-Ioana Vălean, Alejo Vidal-Quadras, Владимир Уручев
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Maria Badia i Cutchet, Jolanta Emilia Hibner, Sajjad Karim, Bernd Lange, Markus Pieper, Hannu Takkula, Silvia-Adriana Țicău, Catherine Trautmann, Hermann Winkler
Αναπληρωτές (άρθρο 187, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Judith Sargentini